

TIME : 2 Hrs.

MARKS : 50

**INSTRUCTIONS :**

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Q. 1 to 3 carry 12 marks each & Q. 4 carries 14 marks.

**Q.1 Answer any two of the following questions.**

[12]

- a) Explain in detail the history population growth
- b) With the help of suitable diagram explain demographic transition theory.
- c) Discuss the malthusian theory of population in detail.

**Q.2 Answer any two of the following questions.**

[12]

- a) Discuss sample survey as an important source of population data.
- b) Explain the summary findings of NFHS-2.
- c) Write a detail note on vital records.

**Q.3. Answer any two of the following questions.**

[12]

- a) Explain the uses and importance of life table
- b) Discuss the majors of mortality in detail.
- c) Discribe CBR & ASFR in detail.

**Q.4. Write Short Notes. (any 2)**

[14]

- a) Optimum population Theory.
- b) Census of India.
- c) GRR & NRR
- d) Assumptions of life table.

वेळ : २ तास

मराठी भाषांतर

गुण : ५०

सूचना : १) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

२) प्र. क्र. १ ते ३ ला प्रत्येकी १२ व प्र. क्र. ४ ला १४ गुण आहेत.

- प्र. १. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. (१२)
- अ) लोकसंख्या वाढीचा इतिहास सविस्तर वर्णन करा.
  - ब) लोकसंख्येचा संक्रमण सिद्धांत सुयोग्य आकृतीच्या आधारे स्पष्ट करा.
  - क) मलथसच्या लोकसंख्या सिद्धांताची सविस्तर चर्चा करा.
- प्र. २. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) नमुना पाहणी हे लोकसंख्याविषयक माहितीचे महत्वाचे साधन - चर्चा करा.
  - ब) एन. एफ. एस. - २ मधील सारांश
  - क) नोंद वहीवर सविस्तर टीप लिहा.
- प्र. ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (१२)
- अ) आयुर्मान सारणीचे उपयोग व महत्त्व सांगा.
  - ब) मलथसच्या परिमाणांची सविस्तर चर्चा करा.
  - क) ढोबळ जन्मदर व वयसापेक्ष जन्मदर सविस्तर स्पष्ट करा.

P.T.O.



- प्र. ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोघांवर टीपा लिहा.  
अ) पर्याप्त लोकसंख्येचा सिद्धांत  
ब) भारतीय जनगणना  
क) शुद्ध व स्थूल जन्मदर (GRR & NRR)  
ड) आयुर्मान सारणीची गृहीतके

(१४)

